

TERRA

N.º 1 - MES DE DESEMBRE - SANT HILARI SACALM

Seguretat Social

El P. S. C. s'explica
(Pàgs. 6 i 7)

Mines d'Osor

Cementiri radioactiu?
(Pàg. 8)

La dona i la dictadura

(Pàgs. 10 i 11)

Esports

El C.E. SANT HILARI,
EL MILLOR
(Pàgs. 14 i 15)

Poesia

TERRA i en LLUÍS
(Pàg. 18)

I també

EL PLA URBÀ

(Foto Amadeu)

UN TEMA CONFLICTIU

(Pàgs. 4 i 5)

L'enterrament del Turó d'en Rovira

(Foto Amadeu)

HISTÒRIA de la COOPERATIVA

(Pàgs. 12 i 13)

EXPOSICIÓ FOTOGRAFICA

TEMA: ULL DE PEIX

AUTOR: AMADEU

NOTA: Aquest apartat està obert a tothom. Es a dir, disposeu d'aquest espai per publicar-hi la fotografia que vosaltres desitjeu. El tema el podeu escollir vosaltres. Va al vostre gust. També, podeu fer-vos una autocrítica de la fotografia que ens envieu. Les fotografies ens les feu arribar a la bústia que hi ha a la porta de la Cooperativa.

ACUDITS

Per Joan Mir

Edita: PAX - Imprimeix les cobertes: IND. GRÁFIQUES DURAN
Coordina: GRUP PER A LA DEFENSA DEL MEDI AMBIENT - COMITÉ ANTIURANI

NOTA: Aquest butlletí és plural. Els coordinadors volem respectar la llibertat d'expressió dels col·laboradors, **tot remarquant que cada autor es fa responsable del seu escrit.** Així mateix, TERRA se compromet a publicar i respectar totes les rèpliques, matitzacions, suggerències o queixes, sempre que s'ajustin al respecte que mereixen les persones o institucions.

PRESENTACIÓ

Sortim al carrer per omplir un buit al nostre poble, desert per a tothom, i sembla que a ningú el preocupi. Hi ha hagut intents anteriors en aquest mateix sentit, més o menys exitosos; nosaltres, amb aquesta publicació mensual, intentem arreplegar totes les que s'han fet (agafant els punts positius i treient els negatius) i amb moltes ganes d'aconseguir la revista del grat de tothom.

Des d'aquest primer número fem una crida a tota aquella gent interessada i que abans no s'ha mogut per timidesa, desencantant perquè ens dongui suport; aquest suport no pot ser de cap altra manera que escriure forces articles que nosaltres, amb total imparcialitat, publicarem íntegres. Aquest és un punt important a tractar: el de la nostra total INDEPENDÈNCIA de qualsevol partit, agrupació, ideologia,... per poder donar una imatge transparent del tarannà del nostre poble. Tampoc ens proposem fer una revista política, si no, com ja hem dit abans, es publicarà tot el que es rebí.

Per demostrar aquesta aquesta voluntat oberta a TOTHOM hem posat una bústia a la porta de la Cooperativa a on es pot adreçar tot aquell que tingui un article o suggerència a fer (tot

el que ens arribi será estudiat amb molt deteniment). Aixó sí, com volem que sigui un diàleg i publicar tot el s'ens envii, exigim que l'article estigui signat completament amb adreça, ja que cadascú és responsable del que escriu. I per reafirmar aquesta imparcialitat, deixem un espai en el qual tota persona pot respondre als possibles atacs a què sigui objecte.

Repetint el que hem parlat al començament, intentem estar ben oberts a tothom, però molt especialment al jovent, que amb una actitud pasiva, està desdibuïjant el que ha estat la joventut a la història de la humanitat.

Així, creiem que comença una nova etapa a la història de l nostre Sant Hilari. Mercés per endavant per haver comprat aquest número que teniu a les mans.

Enguany s'enceta l'etapa més difícil: la d'esperar la vostra resposta, que desitjem sigui molt positiva. També esperem rebre forces lletres amb un contingut interessant per a tothom.

APA; SOM-HI DONCS !!!

TERRA

LA PARALITZACIÓ DELS PERMISOS D'OBRES

PARLEN:

un tècnic

un sindicat

l'ajuntament

L'urbanisme, d'entre totes les competències del tècnic, és sens dubte la més complexa i difícil de tractar. Per una banda i dins de la competència del tècnic està el projecte d'un bon abast d'aigües, la construcció de un xarxe de clavegueres i desguassos d'acord amb les necessitats del lloc i una bona electrificació de la zona a urbanitzar.

D'altra banda sorgeix el problema del disseny d'una bona xarxa viària i una adaptació dels solars a edificar a la llei del Sòl en vigor.

Prescindir d'opinions subjectives.

Es en l'urbanisme on apareixen més disparitat de criteris i on cal unir major nombre de voluntats. Vulguis o no, l'arquitecte o el tècnic dissenya o projecta el Pla General impulsat per raons i criteris que están damunt dels interessos particulars dels propietaris afectats pel projecte. Aleshores apareix un xoc entre el projectista i el propietari, que manifesta llur queixa per l'afectació del disseny a la seva propietat. Així el projectista es veu obligat a rectificar el projecte, però un cop resolt el primer problema, és un altre el que sorgeix i així successivament. De forma que si respectéssim i tinguéssim en compte les opinions dels afectats, mai s'arribaria a una solució definitiva. Es fa, doncs, necessari redactar una infraestructura d'acord amb el millor criteri tècnic, tot prescindint d'opinions subjectives que no porten res.

L'urbanisme també és política.

D'altra banda, l'urbanisme és una matèria en que es fa difícil rectificar. Cada gestió arrossega els errors de les gestions anteriors i així es minva la possibilitat de crear un urbanisme al gust de tots. En l'urbanisme poden considerar-se quatre aspectes fonamentals: el tècnic, el polític, el sociològic i el legal.

En tota nova urbanització, la xarxa de serveis mèdics, correus, telèfons, bancs, cafeteries, aparcaments.

si es fes cas a tothom...

Tot això dins el marc que ens movem, el poble, ja ho tenim, però l'urbanitzar quelcom mirant al futur és necessari tenir en compte tots aquests aspectes, doncs així s'aconsegueix crear zones independents dins un mateix municipi.

Un primer aspecte per analitzar és el polític. Ningú pot dubtar que en l'urbanisme es fa política. Tots els partits prometen ciutats i pobles millors a l'hora de buscar el vot, tot això dins el marc de l'anomenada democràcia que vivim enguany. Un cop en el poder els partits s'esforçen en posar a la pràctica les promeses realitzades durant la campanya electoral. Però enguany existeix una oposició legal, socialistes i comunistes, que té cura d'exercir una crítica al partit del poder, que si és constructiva, com jo crec innocentment, me sembla molt positiva per portar endavant qualsevol projecte del grup que exerceixi el poder. Si aquesta crítica és negativa, com crec que pot ésser en molts de casos, millor és rebutjarla i oblidar-la. Dites així les coses i centrant-me, ja, dins l'àmbit local hi ha grup que manifesta llur indignació per la mesura presa per l'actual alcalde, amb el recolzament del seu partit, de tallar de cop els permisos per edificar. És aquesta una mesura correcta? No ho sé. Descònc el tema en profunditat i prefereixo no opinar. Crec que l'únic objecte d'aquest escrit és donar una petita visió de conjunt del problema que suposa l'urbanisme.

Jordi Rosquilles
Enginier de Ponts i Camins

bien... de momento.—

No es la primera vez, ni una cosa nueva que un Ayuntamiento acuerde, en circunstancias como las que se dan en este momento de renovación del "plano Municipal", la suspensión de permisos de obras en sectores determinados. No solamente no es nuevo sino que, en mi modesta opinión, lo considero necesario, siempre, claro está, se haya tomado esta determinación sin querer frenar unos intereses para apoyar otros determinados, cosa que creo no se da en este caso. También espero se actúe con justicia para beneficio del pueblo en general.

Sabedores de que algunos grupos intentan achacar que esta medida puede aumentar el "paro", para mí es pura demagogia por muchas razones, que por lo reducido del espacio de que dispongo no puedo explicar. Pero aunque pudiese acarrear algún "parado", cosa que dudo mucho, habría que juzgar muy bien lo perjudicial o beneficioso que resultaría.

La mencionada medida tomada por este Ayuntamiento, sólo se trata en estos momentos de apoyarla o rechazarla, puesto que los resultados se podrán valorar a no muy largo plazo. Y será un éxito o un fracaso tanto para el grupo o grupos de regidores que apoyaron esta medida y en este caso incluso para mí.

Me he decidido a escribir estas líneas puesto que necesitaba exponer mi punto de vista sobre el particular, ya que en su día creó gran confusión.

José A. Javierre
Ex-Secretario Gral. de CC.OO

actuación urbanística.—

Por el Sr. Alcalde se nos informa de como consecuencia de acuerdo municipal de fecha de 14 de Septiembre de 1978, por el que se inició la tramitación del Plan General de Ordenación Urbana de este término municipal, con el fin de su adaptación a la Ley 19/1975 de la Ley de Reforma Sobre Régimen del Suelo y Ordenación Urbana, texto refundido de 9 de Abril de 1976; Tal actuación urbanística como viene siendo práctica corriente en todos los municipios, tanto en los que redactan planes generales por primera vez como los que efectúan su revisión, como el caso que nos ocupa, comporta generalmente la suspensión de concesión de licencias en todo o en parte del ámbito del término municipal.

Tal medida obedece a la necesidad de poder programar debidamente el municipio en su aspecto urbanístico, con el fin de dejar previamente establecida la distinta zonificación y calificación del suelo, prever los cambios de uso en que su caso fuera necesario e implantar nuevas dotaciones.

Esta suspensión pues, no se realiza en ningún caso de forma caprichosa, sino que va destinada única y exclusivamente a ajustar al máximo la actuación urbanística a las prescripciones de la Ley del Suelo, y viene autorizada por lo que dispone el artículo 27 de referido Texto legal.

Se pretende, en definitiva, prever que la revisión del Plan general, una vez aprobada, haya corregido al máximo las posibles deficiencias que se hubieren advertido en el Plan vigente lo cual supondrá para la villa indudables ventajas y permitirá a su vez obtener ciertos equipamientos de 1 o 2 que hasta la fecha carecía; sin mermar por otro lado el desarrollo urbanístico del municipio.

Estos son, en líneas generales, los fundamentos en que ha venido a basarse el acuerdo municipal de suspensión de licencias en aquellos sectores que en principio se han considerado mas conflictivos, por carecer de los más elementales servicios, y por tanto que no pueden ser considerados como suelo urbano sin las previas correcciones que es lo que tiende la Revisión del Plan General; la cual viene impuesta a los municipios por la disposición transitoria primera de la vigente Ley del Suelo.

La Corporación es consciente de las molestias e inconvenientes que supone una suspensión de licencias, por lo que desea que por los vecinos afectados se adopten juntamente con el Ayuntamiento y Servicios Técnicos las medidas necesarias para levantar la suspensión lo antes posible

Alcaldía
Ayuntamiento de San Hilario Sacalm

—SEGURETAT SOCIAL?

no gràcies!! —————

Hoy te escribo a ti compañero de infortunio, a ti sufrido contribuyente, a quién religiosamente todos los meses te quitan del sueldo ese suculento 8 % para seguir engordando a ese monstruo, cuyo presupuesto es mayor que el de las FF.AA y el Estado juntos. En confianza te hablo de la Seguridad Social (S.S), así por lo bajo, por que no estoy muy segura de que no vaya a oírnos alguien, que sin saberlo también "tiri del tros".

Verás. Una, que es bastante ingenua, creía de buena fé que con esto de la democràcia y los Ayuntamientos de elección popular, pues como mínimo, se tomarían la molestia de disimular. Pero ya ves, ni eso.

Más de 1.000 cartillas, no

Resulta que hay una orden fechada en 10-Jul-1973, según la cuál un médico no puede tener más de mil cartillas del Seguro. Otra dice, que un personal médico, está constituido por el estatuto aprobado en real decreto 3160/1966 23-XII y posteriormente modificado en el año 1971 y 1976. Si tienes ocasión lee lo compañero. Entonces comprenderás que si en los papeles me ponen aquello tan bonito de PRESIDENTE DE LA COMISION DE SANIDAD, ASISTENCIA SOCIAL Y MEDIO AMBIENTE, me creyera en la obligación de defender uno de los más elementales derechos del ser humano: el derecho a la salud.

Con la Ley en la mano, con toda la razón del mundo respaldada con más de 300 firmas que pedían otro médico, me mandaron callar (ni uno sólo de mis compañeros de consistorio quiso saber nada de lo que el pueblo pedía) y votaron en contra de abrir partido, tanto Convergència como Independientes.

Sant Hilari: partido abierto o partido cerrado

Hay en la "provincia" de Geroan más de 30 jóvenes médicos deseosos de trabajar, pero no encuentran dónde. Nosotros mantenemos en activo un extranjero sin nacionalizar, cuando la Ley pro-

hibe a los no españoles la tenencia de cartillas.

Según el alcalde, no se puede abrir partido por que vendrían demasiados médicos y no se ganarían la vida, los pobrecitos.

Pregunto yo si esto es partido cerrado, si los ^{NO}nacionalizados españoles no pueden hacer seguro, ¿ qué demonios está haciendo el Dr. Corzano ?. Ya que lleva instalado en San Hilario ¿ cuántos años ?.

Dónde está el Dr. Sixto Marcos los lunes, martes y viernes ?. En caso de urgencia, ¿ a quién llamamos ?. Pues lo primero que te sueltan, si tienes la desgracia de accidentarte en cualquiera de estos días, es "que conste, que esto es un servicio particular". En cuanto a la sensibilidad que demuestra nuestra primera autoridad por los emolumentos de los médicos es enternecedora. Mira. Según él, hay que darles un aliciente para que se estén aquí velando por nuestra salud. No sé si lo que cobran del seguro, más el tanto por cartilla, más las iguales, más lo que paga la S.S. por el uso del ambulatorio, que es privado, más las iguales, más las visitas particulares, más el seguro escolar, más No sé si todo esto puede considerarse suficiente estímulo.

No te pongás enfermo, compañero

¿ Se han preocupado alguna vez por lo que ganas tú, esté o el otro ?. Y esto que nosotros hacemos gasto en el pueblo, nos dejamos nuestros pequeños sueldos en esta tienda y la de más allá y no nos compramos coches de importación, de éstos que aquí no hay concesionario, ni tenemos propiedades en Andorra, ni sociedades inmobiliarias, ni boutiques en Barcelona, ni invertimos en oro, ni para qué seguir.

Per, claro, nosotros somos currantes. Tenemos la obligación de levantar el país con nuestras espaldas, que ya se sabe que todo lo que no marcha es culpa nuestra. Ah!. Y no te pongás enfermo. compañero, que sólo eres un engranaje y a las piezas cuando no sirven las cambian por otras. Quizás comprenderás ahora la razón que tiene Julio Iglesias cuando canta aquello de "LA VIDA SIGUE IGUAL".

_____p.s.c._____

MINES D'OSOR, CEMENTIRI

"Terra" demunida

Les Mines d'Osor, colònia pertanyent a Osor, està situada a pocs quilòmetres de Sant Hilari. Les Mines és un poble petit en que la totalitat de la gent són obrers miners.

Un rumor confirmat per un químic de Minersa (empresa explotadora de les Mines d'Osor) és que aquestes mines deixarán de funcionar en el mes d'octubre de 1979, ja que serán utilitzades com a cementiri de residus radioactius.

Com ja sabem, tot el procés nuclear (mines d'urani, fàbrica de tractament, enriquiment, centrals nuclears, planta de retractament) acaba amb l'emmagatzament dels residus (cendres) de una central en diferents formes. Una de les emprades és l'abocament dels residus a les fosses marítimes, no éssent aquest sistema gaire bó ja que s'han donat casos de bastiments, que envolten els residus, trencats tot desprenent-se ra-

RADIOACTIU?

diactivitat. L'altre procés és col·locar-los en antigues mines aprofitant les galeries que estiguin en zones geològiques estables i seques. En ambdues formes existeix el problema no solucionat de la llarga vida d'aquests residus, degut a que la conversió dels isòtops inestables (altament perillosos) a isòtops estables (sense perill) és necessari passar milers de anys.

L'únic cementiri de residus que existeix a l'Estat espanyol està situat al costat del poble de El Cabril (Còrdova).

La propera posta en marxa dels reactors nuclears d'Ascó i l'avançat estat de construcció de Vandellós II abonen la sospita que les Mines d'Osor serán el futur cementiri atòmic de les centrals nuclears de Catalunya.

— carles juveny —
del "comite antiurani"

— L'ABET DOUGLAS —

Com tots sabem, a les Guillerries s'ha introduït alguns arbres de tot el món. Un d'ells i potser el més interessant és el ABET DOUGLAS (Pseudotsuga Taxifolia o Menziesii).

Aquest abet, que podeu veure a moltes plantacions a Sant Hilari, és original dels Estats Units, concretament de les muntanyes "Rocosas" bo i que els més impresionants creixin a la Columbia Britànica.

Es un arbre que, en aquests boscos d'Amèrica, creix amb tota la potència degut a les corrents del Pacífic i a la bona pluviometria. Forma boscos espessos -un arbre toca a l'altre- i té l'avantatge de que els petits creixen a les soques dels seus pares morts de vells; així s'aprofiten de la matèria orgànica que ells ja no utilitzen.

Les Guillerries: bon clima pel abet

Les condicions climàtiques de Sant Hilari són molt bones per el desenvolupament d'aquest arbre: corrents humides del Mediterrà i pluviometria suficienta. (Sobre tot a partir de 600 m. d'altura).

A la Columbia Britànica (EE.UU) existeixen Douglas que tenen una història de 3.500 anys i una alçada de 125 m., ultra de tenir un diàmetre de 7,5 m. (a 90 cm. de terra) i una circumferència de 23 m.; a 60 m. d'altura tenen encara 2,7 m. de diàmetre i les primeres rames comencen a sortir als 90 m. d'altura.

Tres mil anys de vida!

Cal recordar que fa 3.500 anys naxia a Egipte l'emperador Tutankhamen i encara no havia començat l'èxode de Moisès.

Per tot el que acabo d'esmentar, crec que tenim que estar orgullosos de posseir a les nostres terres un arbre de tan excepcionals condicions. La llástima és que nosaltres no poguem viure tres mil anys per veurel's amb tota la seva grandiositat.

COMPARACIÓ DELS ARBRES MÉS IMPRESSIONANTS DEL MÓNALTURA

1º-Abet Blanc.....	127 m.	Canada
2º-Douglas.....	125 m.	EE.UU
3º-Eucaliptus Recnans..	114 m.	Austràlia
4º-Jejudia S.	110 m.	EE.UU

DIAMETRES

1º-Terminalia.....	15 m.	Africa Occ.
2º-Ciprés.....	10 ⁸ m.	Mexic
3º-Sequitibá.....	9 ⁹ m.	Brasil
4º-Boabab.....	9 m.	Illes Martiniques
5º-Douglas.....	7 ⁵ m	EE.UU

ANYS

1º-Cica Macrozamia.....	12.000 anys	Australia
2º-Abet Venusta.....	12.000 anys	EE.UU
3º-Sequidia Sempervirens..	3.500 anys	EE.UU
4º-Douglas.....	3.500 anys	EE.UU

— josep m. pons. —

40 ANYS DE DICTADURA

per la dona

QUE HAN REPRESENTAT 40 ANYS DE DICTADURA PER A LA DONA?

Des de el primer moment va representar l'anul·lació de tota una sèrie de drets que havien estat vigents durant el curt període de la República. Aquets drets eren: reconeixement del vot femení, legalització del matrimoni civil i del divorci, igualtat de drets per a la dona i l'home en el treball i una legislació que protegia a les mares treballadores. Per altra banda, la participació de la dona en la vida política va representar el trencament amb una sèrie de dogmes que havien cedit sempre el pas als homes. D'aquesta època són: Dolores Ibàrruri, més coneguda com "la passiona-ria", Victòria Kent i Frederica Montseny, entre moltes altres.

L'adveniment de la dictadura a l'any 1939 va suposar doncs un canvi radical. Moltes de les dones que havien participat a la política de l'època anterior varen exiliar-se a l'estranger i allà varen continuar la lluita. El govern espanyol es posa a treballar, ajudat, apoiat e influenciat sempre per una institució que ha contribuït de manera decisiva a la llarga i profunda repressió de la dona; es tracta de l'església. Es reinstaurà el Codi Civil napoleónic de l'any 1.889 i la dona torna,

així, a un status social molt inferior al de l'home. La majoria d'edat de la dona és als 25 anys, i, per tant, no pot abandonar la casa paterna sense consentiment.

L'estructura familiar: L'estructura familiar és un dels pilars bàsics del nou sistema. La dona a la família tindrà tots els deures però cap dret, ni com a dona ni com a persona. La pàtria potestat sobre els fills serà un dret exclusiu de l'home. D'altra banda el Codi Penal protegeix la poligàmia de l'home i castiga a la dona que té relacions sexuals amb altres homes. La única funció realment important de la dona en aquesta època és la reproducció: després de la guerra, la taxa de natalitat havia baixat molt, per tant era necessari augmentar-la. Es crea doncs, una "campanya" perquè la dona es dediqui a la reproducció d'una manera "generosa". Es donen premis i gratificacions per un determinat nombre de fills (quant més alt era el nombre, més important el premi). S'arriba així a una situació deplorable i totalment inhumana: degut a un total incòntrol de la natalitat, moltes famílies treballadores es troaven amb una quantitat exagerada de fills, contribuint així a crear més misèria de la que ja hi havia, i una incultura que encara arrosseguem.

L'educació: En quant a l'educació la situació era també bastant deplorable. Des del primer moment, la dona rebia una educació molt diferent de l'home. La "SECCION FEMENINA" era l'encarregada d'impartir aquesta educació. Donaven cursos de "política, formació familiar i labors". Molts d'aquets cursos figuraven entre les assignatures obligatòries d'ensenyament mitjà durant tota l'època de dictadura. L'aspecte físic de la dona, també va canviar: es va introduir la moda italiana, ja que era més elaborada i més "femenina". L'eslògan alemà "Kinder, Kuche, Kirche" va ésser traduït ràpidament al castellà per "casa, cocina, càlceta".

Aixó és una mica la visió general d'una època que va suposar l'estancament d'unes millores aconseguides a la República i que enguany tornen a pendre importància.

DONA. SI. OBJECTE, NO.

M'agradaria, després de veure aquet panorama, puntualitzar una sèrie d'aspectes que crec importants.

En primer lloc no puc acceptar la idea de que la dona sigui un ser inferior a l'home, ni que ella sigui culpable de la seva situació. La raó és la segue la persona quan neix està a la disposició de la gent que l'envolta. Segons l'educació que rebi serà d'una manera o d'una altra. La dona quan neixia

no podia exigir tot el que se li negaba i, quan ho podia fer, ja estava totalment condicionada i oprimida. Ara bé, si una dona reb des de que neix una educació igual a l'home, tan física com moral i intel·lectualment, no existirà cap diferència. Es tracta, doncs, de lluitar, no per superar l'home sino per estar en igualtat de drets: Poder arribar a ser dona i persona, no objecte.

— marta clos jordana —

HISTÒRIA DE LA COOPERATIVA

Hi ha Cooperatives sense cooperadors, com hi ha democràcia sense democràtes. Però si els democràtes o els cooperativistes no és desperten, la democràcia i el cooperativisme serán de cartró. Cadasdú hauria de fer-se'n responsable. No hi ha excusa si mirem de quina manera varen actuar els nostres avnt-passats sense tenir el progrés d'avui, essent més del 90% d'analfabets i, en particular, perquè eran bosquerols els que varen formar la força motriu de la creació i del desenvolupament de la Cooperativa Unió Obrera de Sant Hilari Sacalm

Des de l'any 1.914 es disposa de documents (actes, registre de la propietat, etc). Però la seva creació sembla que va ésser uns anys abans, ja que els socis més antics que resten, expliquen que la Cooperativa va estar emplaçada en diferents llocs, com per exemple, a Can Perruca (avui carrer de la Rectoria), a la fusteria de Can Xic (avui passeig de la Font del Ciererer), ocupant una part del seu taller, montant una Societat Altruista que desafià els "caciques" que la volían enfonsar, donant un exemple a les generacions que volen i desitgen ésser lliures. Al poc temps, el local es va fer petit i es veieren a ocupar altres llocs, fins arribar a comprar un lloc més gran que està ubicat a la plaça del Peix (la Cooperativa actual), des d'on disposem de dades oficials (any 1.914).

La Cooperativa sinónim de llibertat

Degut al gran desenvolupament de la Cooperativa Unió Obrera, se hagué de comprar a l'any 1.929 una altra casa del costat (propietat de la família Villaret) i realitzar unes obres que varen ésser l'or-

gull i l'exemple comarcal de les cooperatives. Com quasi totes, a més del departament de Vendes tenia el seu "Café d'Esbarjo" i una sala de ball. Els que ens podrien dir les tones de mercaderies que la Cooperativa administrava, serien els carros de transport d'en Tixaire, d'en Ros i d'en Magí i més endavant els camions del garaitge Catalunya.

I lo millor era que la Cooperativa Unió Obrera obría les portes a tots els necessitats. Era la Casa dels Pobres, fins i tot donaven diners a guanyar a la gent que ideologicament despreciaven, tot essent els seus principis els de respectar els drets de l'individu, la llibertat i els fonaments democràtics.

A l'any 1.935 varen fer-se unes obres molt importants. Es renovà tot l'edifici de soca-rel, passant a tenir un bon departament de Vendes, un grandió magatzem, una bona sala de cafè-bar i una magnífica sala de ball.

Guerra Civil: la Cooperativa és desposseïda

En arribar la Guerra Civil, la Cooperativa Unió Obrera va ésser confiscada i espoliada dels seus bens per la Central Nacional Sindicalista (C.N.S.) i per la Falange.

A l'any 1.965 a una altra cooperativa, que és l'actual "Cooperativa de Consum Sant Hilari", en aquells moments ben vista per les autoritats locals, li foren cedits els locals tot respectant a la Delegació de Sindicats Verticalistes. Aquesta entitat va funcionar des de l'any 1.965 fins al 1.977 i a partir d'aquí va quedar paralitzada, tot esperant el procés democràtic i els rumors de devolució de tots els bens confiscats, ja que la veritable cooperativa és la Unió Obrera.

D'acord amb l'Ajuntament, en aquests moments fa ús de la sala de ball un grup de ping-pong juvenil i també estan ocupant el recinte d'altres entitats locals.

A la Cooperativa de Sant Hilari només li resta el seu patrimoni, que es troba totalment sanejat, i esperar una eficaç solució de cara el seu futur.

ton "carboner", marcel rigalos, jaume roset

—ACTUALITAT ESPORTIVA—

Enguany, l'esport que té més importància a la nostra vila és el fútbol. Es bó potenciar aquest esport, però procurant no perjudicar als altres esports. Malgrat tot, sembla que el fútbol, per desgràcia, ho ha estat tot ja que no s'han considerat altres esports tan o més nobles (el muntanyisme, el ping-pong, la petanca, el tennis, l'atletisme,...). Per sort, sembla que durant els darrers anys, aquests esports han tingut cada cop més suport.

Tot i que no tinguí res contra el fútbol, sóc conscient de que hi ha d'altres esports.

Ja passant a l'actualitat esportiva, i començant pel fútbol, cal remarcar que després de perdre dues categories en dos anys seguits (les raons tots els afeccionats les coneixen i, per tant, no cal repetir-les), el primer equip hilarienc milita a tercera regional. Aquesta és una categoria que ens entristeix a tots, ja que no és la categoria que li pertoca al Sant Hilari. Tots els jugadors en són conscients i a tal fi están portant a terme una bona temporada per retornar a la segona regional, categoria que no mereixien perdre.

Ara bé. El fútbol no és solament el primer equip, sinó que per sort hi ha els equips base que són tan o més importants que el primer equip degut que en ells està el futur del fútbol hilarienc. Enguany, tan els juvenils com infamtils i alevins están jugant força bé, bo i millorant cada día més.

En l'equip juvenil hi ha varis jugadors que poden passar en qualsevol moment al primer equip. Es el cas dels Tarrés, Badía, Artola. Tot i que aquesta tasca passi desapercabuda, hem de constatar el sacrifici que comporta, amén d'ésser totalment elemental.

Els altres esports: ping-pong, tennis, petanca i atletisme

Ja enfocant d'altres esports, hem de dir que sembla s'han

organitzat recetment un grup de muntanyisme. Desitgem tirí endavant i prenguin part més persones, doncs és un esport molt sà i creador de molta amistat.

El club ping-pong de Sant Hilari, federat i emplaçat a la Cooperativa, funciona cada vegada millor, cosa que ens alegra a tots per lo bonic d'aquest esport. També hi ha jugadors que destaquen, com l'Antoni García, en Más, l'Àngel Ramon,...

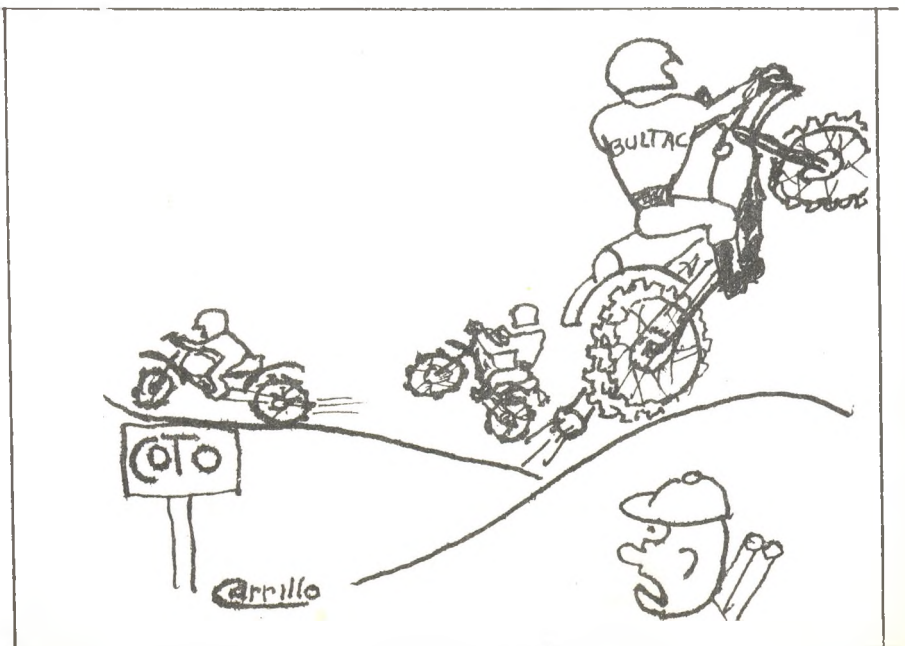
Tan mateix hem d'apuntar sobre el club de Petanca. Varis Campionats "provincials" abonan el seu funcionament.

I també del tennis cal remarcar que el passat estiu es disputà un campionat en el club Villaret, on veiérem la traça d'alguns nois, com en Jordi Puig, l'Agustí Busquets, l'Antoni García, en Francesc Miralpeix, La final del Campionat fou molt interessant. Se la disputaren entre en Francesc Miralpeix i l'Antoni García. Després d'una bona exhibició, triomfà en "Quico" de la mateixa manera que podia guanyar en "García".

En quant a l'atletisme, el passat diumenge divuit de novembre, se celebrà el VII Cross Regional de Sant Hilari, organitzat per la Penya Barcelonista "Secció Atlètica". En un matí molt fred, hi participaren moltes figures de la nostra regió, disputant-se entre dúes modalitats, masculina i femenina, una gran quantitat de categories segons l'edat dels atletes. El cross recorregué pels terrenys del Poliesportiu.

En resum, aquesta és l'actualitat esportiva actual a Sant Hilari.

salvador clos

CLAVAGUERA, AL CARRER DE L'HOSPITAL

La riera de Vallicrosa

-Situació:

Aquesta riera neix damunt del Colpés, passa per la Font Vella; pel mig del poble (on hi ha trossos coberts) i surt en el carrer de l'Hospital on s'ajunta amb el "Torrent d'en Serras".

L'aspecte d'aquesta riera és llastimós, ja que serveix de clavaguera al poble (tots els desguasos de les cases del poble hi desemboquen).

-Contaminació de la riera de Vallicrosa:

El grau de contaminació d'aquesta és molt elevat. Els productes contaminants poden diferenciar-se en dos grups:

a) Productes orgànics i químics dissolts en l'aigua i que no es veuen. (Només es fan presents per el mal olor i per la distinta tonalitat de les aigües). Aquests productes són molt perillòsos car han estat el motiu de la destrucció dels peixos a la riera de la Font Picant. Per tant, Ull ! a l'abocament dels diferents productes químics a la riera.

b) Plàstics, papers, escombreries... . Causan mal efecte però que es veuen enmig de la riera. Tota aquest tipus de deixalles varen ésser recollides en el tros del carrer de l'Hospital i enguany l'aspecte de la clavaguera, en aquell tros, és una mica millor.

Aquesta riera desprén molta mala olor, sobre tot, quan deixan anar el "suc" dels porcs; Com a conseqüència de tot això, els primers afectats són el veïnat del carrer. Però per solucionar aquest problema, creiem, cal realitzar-ho des de el punt de mira col·lectiu. És a dir, té que ésser tot el poble qui solucioni aquest problema, ja que indirectament ens repercuteix a tots.

-Cobriment i depuradora:

S'ha parlat de cobrir la riera, de canalitzar les aigües residuals a part de les aigües de pluja. S'han dit moltes solucions però creiem que la més encertada és instal·lar una depuradora a la sortida del poble a on hi vagin totes les aigües residuals (per

suposat canalitzades per sota terra), ja que sí només la tapen, la merda hi continuarà baixant. I sí només posen la depuradora, la riera tindrà el mateix aspecte que enguany.

Tenim entés de que ja s'han donat passos per aconseguir la planta depuradora i els terrenys per ubicar-la.

Esperem, doncs, poder veure ben aviat la riera com abans. Mentre esperem la solució definitiva, fem una crida a tota la gent perquè no llenci cap tipus de deixalles a la riera, per respecte a la natura i respecte a les altres persones.

*grup
per a la defensa
del medi ambient
comité anti-urani*

Enguany a Sant Hilari hi viuen 4.395 habitants (segons el cens de 31-XII-78)

Mes de novembre: NAIXEMENTS

qui ha vigut?

7-Nov	Marc Andreu Ferrer
13-Nov	Laura Juvanteny Barquero
14-Nov	Monserrat Obiols Massó
21-Nov	Anna Serrasdesantferm Fábrega

qui ens ha deixat?

DEFUNCIONS
8-Nov Jaume Gol Andreu

IMPORTANT:

— l'artícle sobre l'espriu queda ajornat —

Terra

Amb solc nou,
volqudsument nou,
revellim antics ~~degnis~~ designis,
i escrutem, altra vegada.

Tardor de fullaraca, nua,
tardor groga, tardor de verd descolorit
i vermella.

Tota la pau de la terra,
i tota l'auquúnia de la nostra terra.

Terra terrosa, terra de terra,
que no pots ser fang
si et manca la febre
d'una llàgrima.

Sorra de platja.

Tens el cos tens
i tens tot l'eucant
de quan avencem
davant nos les mans.

Amb solc nou,
altra vegada,
trepitjarem camins
d'una llum d'alba.

Gebre, pols, tarda,
terra, casa.

Unis Ferrans i Ferrat
novembre 1979

LA FORMACIÓ PROFESSIONAL, JA CAMINA

Des del passat octubre estan funcionant les aules de Formació Professional del centre Sant Hilari. Aquestes aules estan dividides entre Sant Hilari (rama administrativa 1.er i 2.^{on} curs) i Arbúcies (rames metall 1.er i administratiu 1.er curs), arreglant un total de setanta-quatre alumnes que provenen de tots els pobles de la Mancomunitat Montseny-Guilleries.

En el nostre poble, les aules de F. P. estan ubicades en els Campaments i restan matriculats vint-i-un alumnes en el primer curs i nou en el segon. Bo i que, encara, manqui material escolar, a la F. P. li espera un eficaç i prometedor esdevenidor. Així ho confirmà en Santi Subirós, coordinador de F. P. a les comarques gironines, en el decurs de la visita oficial al centre acompanyat dels batlles de Sant Hilari i Arbúcies i del Director del centre, Sr. Rovira.

Visita d'en Santi Subirós a les aules de Sant Hilari. (Foto Amadeu)

El taller del metall d'Arbúcies, treballant.

(Foto Amadeu)

FOTOS DE CALAIXERA

Passeig de la Font Vella.

(Foto Amadeu)

REPORTATGE FOTOGRÀFIC DE SANT HILARI

La carretera d'Arbúcies encara és perillosa i en mal estat.
Fins quan?

(Foto Amadeu)

... i bancs.

(Foto Amadeu)

"Hi ha Cooperativa sense cooperadors, com hi ha democràcia sense democràtes."

(Foto Bosch)

Fins quan la riera de Vallicrosa tindrà el veïnat
"parfumat".

(Foto Bosch)

Un esport noble que cal fomentar.

Arbre de Nadal.

(Foto Amadeu)